

NOTAT

Til: Regionsrådet

Dato: 12. maj 2026

Praksis omkring håndtering af brandforhold på regionens byggerier

I forbindelse med forretningsudvalgets behandling af sager om Mary Elizabeths Hospital og Nyt Hospital Nordsjælland den 28. april 2026 blev der stillet spørgsmål om, hvorvidt der var fremkommet nye myndighedskrav til brandforhold, efter at projekterne havde modtaget deres byggetilladelser.

Det er ikke tilfældet. Udfordringerne med brandforholdene på de to byggerier skyldes praksisændringer i byggebranchen. Både i forhold til hvilke branchestandarder for brandmodstanden i byggematerialer og bygningsdele, der anvendes, og i forhold til brandrådgivernes tilgang til, hvordan bygherre skal dokumentere, at byggeriet lever op til krav om brandsikkerhed.

Det er det gældende bygningsreglement på byggetilladelsestidspunktet, der fastsætter myndighedskravene til brandsikkerheden. Bygningsreglementet indeholder blandt andet krav til hvor lang tid vægge og døre skal kunne modstå en brand. Da bygningsreglementet senest blev opdateret i 2018, skete der ikke ændringer i kravene til byggeriets brandmodstand.

Branchestandarder for brandmodstanden i byggematerialer og bygningsdele

Byggebranchen opnår løbende ny viden om, hvad der i praksis skal til for at leve op til kravene i bygningsreglementet. Den viden er afspejlet i den fælles europæiske standard for brandklassifikation af byggevarer og bygningsdele i Europa (DS/EN 13501), som i dag er standard i byggebranchen, og som byggetilladelser også henviser til.

DS/EN-13501 består af flere dele, der præcist og detaljeret beskriver hvordan forskellige bygningsdele og konstruktioner reagerer ved brand, altså helt lav-

praktisk hvordan materialer og konstruktioners brandbarhed er, og hvor meget røg der udvikles, når de brænder.

Det er bygherres opgave at sikre, at de materialer og konstruktioner, der anvendes i et byggeri, samlet set lever op til myndighedskravene til brandsikkerhed. I den forbindelse rådfører bygherre sig med certificerede brandrådgivere.

Denne tilgang adskiller fra tidligere, hvor bygherre i højere grad kunne læne sig op ad standardløsninger. Det er ikke længere muligt for komplicerede byggerier så som hospitalsbyggerier. Byggebranchen udvikler løbende måder at forbinde den viden, som DS/EN-13501 stiller til rådighed, med kravene til brandsikkerhed i bygningsreglementet.

De konkrete materialevalg og brandløsninger vil afhænge af den enkelte bygnings funktion og udformning, og derfor har bygherre behov for at anvende brandrådgivere, der kan hjælpe med at udforme brandsikre løsninger.

Ændret praksis for brandrådgivere

Der er samtidig sket en skærpelse i brandrådgiveres praksis, så de i dag i højere grad end tidligere stiller krav til bygherre og projekterende om dokumentation for, at bygningens løsninger overholder den fælleseuropæiske branchestandard.

Denne skærpede praksis bunder i, at der med revisionen af bygningsreglementet i 2018 skete en ændring af, hvem der godkender overholdelse af de tekniske brandkrav. Hvor kommunerne tidligere havde ansvar for at kontrollere og godkende løsninger, skal en certificeret rådgiver i dag erklære, at bygningen lever op til brandkravene.

Nye projekter skal i dag have dokumentation fra en certificeret rådgiver, inden de kan få byggetilladelse. Da både Mary Elizabeths Hospital og Nyt Hospital Nordsjælland har fået byggetilladelser tidligere, er de ikke direkte underlagt krav om kontrol fra certificerede brandrådgivere.

Ændringen rammer dog alligevel projekterne indirekte, fordi den har medført en skærpet praksis, hvor de rådgiverne, projektet anvender til at navigere i brandkrav og -standarder, i højere grad efterspørger grundig dokumentation for, at de valgte løsninger lever op til formelle krav og gældende branchestandarder.

Denne mere grundige og dokumentationstunge tilgang har tydeliggjort mangler ved tidligere praksis og bevirket, at der generelt opdages og skal rettes flere fejl end tidligere, hvilket medfører ekstraomkostninger for bygherre.

Bygherre forsøger at placere ansvaret for disse merudgifter ved rådgivere eller entreprenører, når der er tale om egentlige projektfejl. Er merudgifterne for-

bundet med nødvendige forbedringer af brandsikkerheden, er bygherre dog nødt til at afholde udgifterne, selvom de opdages sent i projektet.

På den positive side betyder den mere grundige tilgang, at kvaliteten i forhold til brandsikkerhed er højere – selvom det altså er det samme bygningsreglement, bygherre har fået byggetilladelse på baggrund af og skal overholde.

Projekternes konkrete udfordringer med brandforhold

På Mary Elizabeths Hospital er der konstateret fejl i allerede udførte brandløsninger, og projektets rådgiver vurderede derfor, at byggeriet ikke ville kunne opnå den nødvendige godkendelse fra brandmyndighederne. Godkendelsen skal foreligge for at få ibrugtagningstilladelse til det nye hospital, og derfor har det været nødvendigt at ændre allerede udført arbejde.

På Nyt Hospital Nordsjælland besluttede projektledelsen at udvikle gennemarbejdede brandløsninger ved at udvikle mock-ups i samarbejde mellem rådgiverne og entreprenørerne med udgangspunkt i gældende regler (DS/EN 13501). Denne tilgang skulle sikre, at arbejdet udføres korrekt fra start, så dyre genåbninger af allerede udførte brandlukninger kunne undgås.